

Instituirea stării de urgență, votată în Parlament. Premierul Dorin Recean: „Trebuie să fie ultima iarnă din istoria țării, în care să mai putem fi amenințați energetic”

13 decembrie 2024, Chișinău – Prim-ministrul Dorin Recean a solicitat Parlamentului [instituirea stării de urgență în Republica Moldova](#), pentru o perioadă de 60 de zile, începând cu 16 decembrie, în legătură cu situația din sectorul energetic.

În discursul său, susținut în plenul Parlamentului, prim-ministrul a explicat că acest lucru este necesar pentru a proteja cetățenii și pentru a putea gestiona eficient riscurile iminente legate de sistarea furnizării de gaze naturale în regiunea transnistreană de către Federația Rusă.

„Ceea ce ne preocupă cel mai mult este alimentarea cu energie electrică a ambelor maluri ale Nistrului, pentru ca oamenii noștri să poată trece cu bine și de această iarnă. Aceasta trebuie să fie ultima iarnă din istoria țării, în care să mai putem fi amenințați energetic”, a subliniat prim-ministrul Dorin Recean.

Premierul a prezentat Parlamentului și lista legilor a căror derogare va fi necesară în contextul solicitării stării de urgență. Prim-ministrul a precizat că instituirea stării de urgență va permite întreprinderea unor acțiuni, printre care utilizarea coridoarelor verzi pentru ajutoare umanitare, echipamente și utilaje. De asemenea, va putea fi asigurat regimul simplificat de evacuare a persoanelor cu cetățenie străină, vor fi permise emisii suplimentare la importul și utilizarea de cărbune și alte măsuri necesare pentru gestionarea situațiilor de criză.

Prim-ministrul a mai subliniat că malul drept al Nistrului este asigurat cu gaze pentru toată perioada sezonului rece, însă consumatorii de pe malul stâng sunt, în continuare, dependenți de o singură sursă de import - Gazprom. Conform prevederilor contractuale, compania are obligația de a asigura livrarea gazelor naturale la hotarul

cu Republica Moldova până la 30 septembrie 2026. Contractul actual prevede livrarea a cel puțin 5,7 milioane de metri cubi de gaze lunar în stânga Nistrului, însă Gazprom condiționează livrările de gaz către Centrala de la Cuciurgan cu o pretinsă datorie pentru care nu există nicio justificare.

„Kremlinul cere ca cetățenii Republicii Moldova să le plătească 700 de milioane de dolari - datorie inexistentă - drept condiție pentru ca Gazprom să-și respecte obligațiile din contract. În plină iarnă, Rusia ar putea să lase regiunea în frig și beznă. Acest lucru reprezintă nu doar un risc economic, ci și o amenințare umanitară, mai ales pentru cetățenii din stânga Nistrului. La fel, oprirea Centralei de la Cuciurgan creează riscuri de alimentare cu energie electrică și pentru malul drept”, a spus premierul Dorin Recean.

În lipsa producției de energie la Centrala de la Cuciurgan, aprovizionarea cu curent electric a Republicii Moldova va fi asigurată din rețeaua europeană ENTSO-E, în special, din România. În acest context, prim-ministrul a menționat că, din cauza bombardamentelor Rusiei în Ucraina, România și alte state europene se confruntă și ele cu un deficit de energie electrică.

„Dacă până în 2022, aveam acces la o piață energetică stabilă și Republica Moldova își putea echilibra alimentarea cu energie electrică din Ucraina, astăzi avem doar opțiunile: Centrala de la Cuciurgan și linia de înaltă tensiune Isaccea - Vulcănești - Centrala de la Cuciurgan - Dnestrovsk - Chișinău. Situația este agravată de bombardarea continuă a capacităților de producere, transport și distribuție a energiei electrice din Ucraina, în special, a celor din preajma graniței cu Republica Moldova, care pun presiune pe sistemul energetic din toată regiunea”, a explicat șeful Cabinetului de miniștri.

În prezent, capacitatea de import a energiei electrice în țara noastră este limitată la 315 MW prin interconexiunea cu România, volum insuficient pentru a acoperi cererea în orele de vârf. Vulnerabilitatea este accentuată și de faptul că linia electrică de interconectare Isaccea-Vulcănești traversează teritoriul Ucrainei, ceea ce o face susceptibilă la întreruperi în cazul unor noi atacuri asupra infrastructurii energetice din țara vecină. Astfel, chiar și în condițiile în care va fi acoperit deficitul creat de energie electrică pe întreg teritoriul țării, prețul acesteia va fi afectat semnificativ, mai ales

pentru locuitorii din stânga Nistrului.

„Ne pasă de fiecare familie din Republica Moldova, indiferent de malul Nistrului pe care locuiește. Vom ajuta, dar nu vom discrimina cetățenii din dreapta Nistrului. Pentru resursele energetice trebuie de plătit. Gazul pe gratis a fost o momeală, acum vedeți și voi acest lucru”, a accentuat premierul.

Prim-ministrul a remarcat că autoritățile lucrează continuu pentru a spori independența energetică a țării, până la finele anului viitor urmând să fie finalizată construcția liniei de tensiune înaltă Chișinău-Vulcănești.

„Independența deplină durează. Da, presupune voință și costuri, dar nu ne mai putem permite să rămânem fără lumină sau căldură pe timpul iernii. Nu mai putem pune în pericol siguranța și securitatea statului și a cetățenilor din cauza Kremlinului. Noi am scăpat de șantajul de gaze pe malul drept, iar de cel energetic vom putea scăpa odată cu finalizarea construcției liniei. Monitorizăm foarte atent proiectul care trebuie să fie finalizat și dat în exploatare la sfârșitul anului viitor”, a conchis prim-ministrul Dorin Recean.

„Guvernul va fi întotdeauna la dispoziția deputaților pentru a supune controlului parlamentar fiecare decizie luată și implementată în apărarea intereselor cetățenilor Moldovei”, și-a încheiat intervenția premierul Dorin Recean.